

امتیازدهی ترک‌ها به سرمایه‌داران ایرانی

از معافیت‌های مالیاتی ۲۰ ساله تا اهدای زمین رایگان تسهیلات کم بهره و معافیت گمرکی ماشین‌آلات تولیدی در لیست پیشنهادات ترکیه قرار دارد



قیمت‌گذاری دستوری
منطقی نیست

سیاست قیمت‌گذاری دستوری، با توجه به اینکه مواد اولیه با نرخ آزاد به دست تولیدکننده می‌رسد، منطقی نیست اما خوشبختانه خبری شنیده شد که گویا قرار است قیمت‌گذاری را بیشتر محدود به کالاهای اساسی کنند و برای سایر گروه‌ها برداشته شود. عباس هاشمی، دبیر انجمن صنایع لوازم خانگی ایران در نشست خبری بیست‌و‌چهارمین نمایشگاه بین‌المللی لوازم خانگی عنوان کرد: حدود ۶/۵ میلیارد دلار، گردش نقدینگی بازار لوازم خانگی در ایران است و رشد سالانه بسته به شرایط کشور، در برخی گروه‌های کالایی از پنج، شش درصد تا ۲۰ درصد ادامه دارد. او افزود: تامین مواد اولیه در کشور ما با توجه به سازوکار بورس کالا، یکی از معضلات است که هم در بخش فولاد، مس و پتروشیمی، تامین به حد کافی نیست و از سوی دیگر با قیمت‌های مناسب به دست تولیدکننده نمی‌رسد که علت آن به دلیل عرضه ناکافی یا سازوکار قیمت‌گذاری در بورس است؛ بنابراین نیاز است که به شکل جدی به این موضوع پرداخته و اصلاح شود. تامین مواد اولیه، اصلی‌ترین و قدم اول برای توسعه بخش تولیدی، صادرات و توسعه واحدهای صنعتی است. هاشمی گفت: بزرگترین مشکل صنعت کشور به صورت عام و به صورت خاص در صنعت لوازم خانگی، در حقیقت قطع ارتباط سیستماتیک ما با جهان و عدم مشارکت صنعت لوازم خانگی در زنجیره جهانی تامین و ارزش است. بایستی جایگاه ما مشخص شود؛ این موضوع را بارها اعلام کرده‌ایم و تاکید داریم که تا این اتفاق‌ها نیفتد، به توسعه پایدار صنعتی که قطعاً صادرات پایدار را هم به دنبال خواهد داشت، نخواهیم رسید. او عنوان کرد: سایر مسائل نیز مربوط به شرایط داخلی است و شامل تکنانه‌های بیرونی نمی‌شود که از جمله آن‌ها، بحث مشکلات در تامین نقدینگی پایدار، استمرار تامین مواد اولیه، سازوکار بورس و... است که بایستی به آن‌ها پرداخت. به‌طور مثال در تامین پایدار مواد اولیه، بارها شده که توانستیم به صورت اعتباری مواد اولیه را از صنایع بالادستی برای واحدهای صنعتی پایین دستی مهیا و تامین کنیم، LC داخلی اتفاق بیفتد که کاملاً شفاف و خارج از هرگونه رانت است.



مریم رحیمی
خبرنگار اقتصادی

همه چیز منوط به یک کلمه است؛ چاره. کسی که دارد، زندگی می‌کند و آن که ندارد بار و بندیل می‌کند و از این شهر و کشور، بی چاره به آن شهر و کشور مهاجرت می‌کند. دانشجویان، کارمندان، پزشکان و پرستاران و فعالان اقتصادی بیشترین مهاجرت را ثبت کرده‌اند. در بین مقاصد انتخاب شده برای مهاجرت، ترکیه با پیشنهادهای وسوسه‌کننده‌ای مانند تخصیص زمین رایگان و معافیت‌های مالیاتی، سرمایه‌گذاران ایرانی را بیش از دیگر کشورها جذب می‌کند. فعالان اقتصادی از زمانی که تحریم تشدید شدند، مدام بدون چاره بودند و طی سه سال گذشته، قوانین متورم و گاه ضد و نقیض، بیش از همیشه یقه آنان را گرفت. پیمان‌سپاری ارزی، مشکلات ثبت سفارش، ارز پر نوسان و رانت‌های گسترده، هزار و یک داستان فعالان اقتصادی ایرانی با سیاست‌گذار به خصوص در سه سال قبل است. به خصوص که دولت در این سال‌ها ارتباط خود را با پارلمان بخش خصوصی نیز کمتر از پیش کرده بود و همه بر خورد، بلااستثنا در راستای نفی و نه ایجاب انجام می‌شد.

تنوع، بازدهی بالاتر، دسترسی به بازارهای جدید، استفاده از نوسانات ارزی در بزرگ‌ها، ثبات سیاسی، مشوق‌های مالیاتی و افزایش امنیت اقتصادی از جمله دلایلی است که افراد غیربومی را متقاعد می‌کند که در جایی غیر از کشور خود انجام دهند. همچنین سرمایه‌گذاری در یک کشور دیگر می‌تواند سبب سرمایه‌گذاری افراد را متنوع‌تر کند و خطر از دست دادن همه پول را در یک بازار کاهش دهد. مردم عادی هم که با ویزاهای سرمایه‌گذاری وارد کشوری دیگر می‌شوند، کم و بیش به همین عوامل چشم دارند.

همین است که وقتی دولت ترکیه پیشنهادهای وسوسه‌انگیزی برای جذب سرمایه می‌دهد، اگر نگوئیم همه و منصف باشیم، حداقل دست و پای برخی از سرمایه‌گذاران داخلی سست می‌شود. مگر آنان که به نیت آبادانی ایران فعالیت می‌کنند و به هیچ‌عنوان، به خروج سرمایه حتی فکر هم نکرده‌اند. آن‌ها با خود قرار دارند که در هر شرایطی بمانند و در همین ایران، برای ایرانی‌ها اشتغال‌زایی و ارزآوری کنند. البته مثل همه زندگی، آنان که دارند، کمتر در



مهرداد سعادت،
رئیس اتاق ترکیه:
ترکیه به شکل‌های
مختلف و در مناطق
صنعتی مختلف
پیشنهادهایی برای
سرمایه‌گذاران
ارائه می‌دهد. از
چند سال قبل
این سیاست در
مناطق محروم و
کمتر توسعه یافته این
کشور انجام می‌شد
و این امکانات و تخفیف‌ها در اختیار
سرمایه‌گذاران
داخلی و خارجی
قرار می‌گیرد

جست‌وجوی چاره کار، به زحمت می‌افتند؛ مهاجرت فعالان اقتصادی، از آن دست مهاجرت‌ها نیست که آدم یک هفته‌ای بار و بندیل و تمام زندگی‌اش را می‌فروشد که خرج مهاجرت کند. سرمایه، به خودی خود انسان را حساب‌گر و دست به عصاتر می‌کند. به همین خاطر آن دسته از فعالان اقتصادی که قصد می‌کنند برج و باروت و آسمان خراش‌هایشان را خارج از ایران بسازند، کل سرمایه‌ای که دارند را از ایران خارج نمی‌کنند. می‌ترسند ترک‌ها هم چشم‌شان به پول باشد و آن را با جای‌اش ببرند. حق هم دارند. چراکه یکی از فعالان اقتصادی در گفت‌وگو با هم‌میهن توضیح می‌دهد: ترکیه حق بهره‌برداری و استفاده از زمین را به شکل رایگان در اختیار سرمایه‌گذار خارجی قرار می‌دهد و نه مالکیت آن زمین را. به همین دلیل اگر قراردادهای سفت و سخت نباشد، هر زمان بخواهد می‌تواند زمینی که ارزش افزوده در آن خلق شده و ارزشمند شده را بازپس بگیرد.

اما به هر حال نه ما و نه فعالان اقتصادی احتمالاً نمی‌توانیم چشم‌مان را بر پیشنهادهای ویژه دولت ترکیه برای جذب سرمایه ببندیم. زمین رایگان، معافیت‌های مالیاتی، معافیت‌های گمرکی و از همه مهم‌تر زمین بازی بدون تحریم؛ از جمله مهم‌ترین خصوصیات ترکیه است که فعالان اقتصادی را شایسته خود می‌کند. گفت‌وگوی سه فعال اقتصادی با روزنامه هم‌میهن، پیشنهادهای ترکیه را تایید می‌کند.

از زمین رایگان تا معافیت مالیاتی ۲۰ ساله

مهرداد سعادت، رئیس اتاق ترکیه امتیازهای زیاد سرمایه‌گذاری در این کشور را امری نو نمی‌داند. او بیان می‌کند: امتیازدهی ترکیه به سرمایه‌گذاران، مسئله‌ای جدید نیست. ترکیه به شکل‌های مختلف و در مناطق صنعتی مختلف پیشنهادهایی برای سرمایه‌گذاران ارائه می‌دهد. از چند سال قبل این سیاست در مناطق محروم و کمتر توسعه یافته این کشور انجام می‌شد و این امکانات و تخفیف‌ها در اختیار سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی قرار می‌گیرد. رئیس اتاق مشترک ایران و ترکیه معتقد است که این کشور اقدامات مذکور را برای توسعه صنعت و اقتصاد خود انجام می‌دهد؛ بنابراین جای تعجب ندارد که چنین پیشنهادهای به‌صرفه‌ای ارائه می‌شود.

سعادت همچنین توضیح می‌دهد: این معافیت‌ها همواره در ترکیه وجود داشته است. مثلاً معافیت‌های مالیاتی ۲۰ ساله، اهدای زمین رایگان، تسهیلات کم‌بهره و معافیت گمرکی ماشین‌آلات تولیدی از جمله این امتیازهاست. به گفته سعادت، واردات سهیل‌الوصول‌ها و

ماشین‌آلات گمرکی به ترکیه، یکی از جذاب‌ترین امتیازاتی است که دولت ترکیه برای صنعت‌گران و سرمایه‌گذاران ارائه می‌دهد. این امتیازها هم‌زمان به سرمایه‌گذاران بومی و غیربومی تعلق می‌گیرد. یعنی سرمایه‌گذار خارجی هم می‌تواند دقیقاً از همین نوع از تسهیلات استفاده کند.

سعادت با تاکید به همین نکته ادامه می‌دهد: البته این تسهیلات در مناطقی ارائه می‌شود که تعریف شده هستند و این مناطق هم معمولاً در زمره مناطق کم بهره‌مند شمرده می‌شوند. سود دریافتی فعالان اقتصادی، در مقایسه با هزینه‌های ترکیه خیلی بیشتر نیست اما به هر حال ورودی آنان در مقایسه با ایران تفاوت معناداری دارد. با توجه به تورم این کشور و هزینه‌های جاری، خالص دریافتی چندان زیاد نیست.

احتمالاً برای هر مخاطب این سوال مطرح شود که پس چشم‌انداز فعالان اقتصادی در ترکیه چیست؟ سعادت پاسخ به این پرسش مطرح می‌کند: هر چقدر اقتصاد بازرز و شفاف‌تر باشد و تجارت آزاد در کنه کشور نهادینه شود، آن کشور و اقتصاد هم پیشرفت می‌کند. ترکیه، آفریقا و بقیه کشورها از همین قانون تبعیت می‌کنند. اقتصاد دستوری همیشه مشکل‌زاست و نمی‌شود از آن انتظار توسعه داشت. اقتصاد ترکیه آزاد است. این کشور با بسیاری از کشورهای دنیا در حال تجارت آزاد است. چشم‌اندازی که فعالان اقتصادی را مجاب به سرمایه‌گذاری در این کشور می‌کند، اصلاحات اساسی اقتصادی و امکان توسعه است. ترکیه در بخش استارت‌آپی، محل تولد تک‌شاخی مانند ترندپول است. صنایع کوچک در حال پیشرفت هستند و بخش نساجی بسیار قوی شده است.

رئیس اتاق مشترک ایران و ترکیه معتقد است که آمار رسمی از مهاجرت فعالان به این کشور وجود ندارد اما ایرانی‌ها در سال‌های گذشته، به خصوص در بخش مسکن سرمایه‌گذاری زیادی در ترکیه انجام داده‌اند. هنوز هیچ آمار رسمی در حوزه سرمایه‌گذاری صنعتی در دسترس نیست. البته مواردی از سرمایه‌گذاری در حوزه دارو، بهداشت و لوازم آرایشی وجود دارد اما به دلیل تحریم‌ها، خود فعالان اقتصادی هم مایل نیستند که آمار در باره این مسئله منتشر شود. به هر حال، سعادت یادآوری می‌کند که این آمار مبلغ بسیاری زیادی نیست اما یک زنگ خطر برای اقتصاد ایران است. دلیل کم بودن میزان سرمایه‌گذاری در بخش تولید و بازرگانی هم آن است که ایرانی‌ها بیشتر تمایل دارند که در حوزه‌های مسکن ترکیه سرمایه‌گذاری کنند تا در بخش صنعت.

سه‌م ۸ درصدی لوازم خانگی از صادرات

صنعت لوازم خانگی با ۲۰۰ هزار نفر اشتغال مستقیم و یک میلیون اشتغال غیرمستقیم، سه‌م ۸ درصدی در صادرات، با ۶۰۰ واحد فعال و ۶۵ درصد ساخت داخل و با تولید ۱۸ میلیون دستگاه، دومین صنعت پیشران و بزرگ کشور است. فرشاد براتی، معاون برنامه‌ریزی و اجرایی انجمن صنایع لوازم خانگی ایران با بیان اینکه بیست‌و‌چهارمین نمایشگاه بین‌المللی لوازم خانگی از جمعه هفته آینده، ۱۹ تا ۲۲ مرداد در محل نمایشگاه‌های بین‌المللی تهران برگزار می‌شود، گفت: لوازم خانگی دومین صنعت پیشرو در کشورمان است که ایجاد ارزش افزوده ۱۵ درصدی را به همراه دارد. این صنعت گردش مالی سالیانه ۶/۵ میلیارد دلاری دارد و بخشی از حجم صادرات را به خود اختصاص داده است. او افزود: سال گذشته ۱۸ میلیون و ۷۰۰ هزار دستگاه لوازم خانگی در کشور تولید شده است که اعضای انجمن تولیدکننده ۸۵ درصد محصولات بازار هستند. براتی عنوان کرد: در ۲۳ دوره گذشته، این نمایشگاه دارای مخاطب مردمی بوده و به‌طور خاص در سه سال گذشته رضایتمندی‌های بالایی داشته است. همچنین صنعت مردمی لوازم خانگی در سال گذشته با ۹۸ درصد بالاترین رضایتمندی را داشته است، ضمن اینکه این نمایشگاه زیر نظر نمایشگاه‌های بین‌المللی تحت نظارت سازمان توسعه تجارت است. معاون برنامه‌ریزی و اجرایی انجمن صنایع لوازم خانگی ایران گفت: شعار محوری بیست‌و‌چهارمین نمایشگاه امسال (هامکس ۱۴۰۳) «برای مردم، برای ایران» در نظر گرفته شده تا بازگوکننده و نشان‌دهنده توانمندی صنعت مردمی لوازم خانگی ایران در تولیدات مختلف در گروه‌های کالایی مختلف باشد.



تکس: تک کارگاه نساجی در کشور ترکیه